

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

כל הזכויות שמורות

שבת י' חשון התשפ"ו			
הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת	י-ם
16:34	17:24	18:02	
16:32	17:22	17:58	ת"א
16:33	17:23	17:58	חיפה
16:35	17:25	18:01	ב"ש

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ" 050-4194600

לע"נ: מר"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי

נשא רבי מאיר שפירא מלובלין

זצ"ל נאום חוצב להבות על שאלת החינוך ונגע בבעיית מלמדי הילדים שכשרונותיהם אינם מגיעים לרמת תפקידם החשוב. בכאבו העמוק קרא באוזני קהל המאזינים: ראו נא מה בין שוחט למלמד, כשעיירה מקבלת שוחט שישיר אותה היא דואגת לא רק לכך שהשוחט ידע היטב הלכות שחיטה אלא גם שיהיה **אומן יד** וזריז בסכיניו ונוסף לכך גם **ירא שמים**. וסוף סוף מה אנו מוסרים לאחריותו ומצפוניו? **בהמה!** ואם כך מה כבר עלינו לדרוש ממלמד, שבידיו אנו מוסרים לפקדון את נשמות **ילדנו** היקר והטוב שבאוצרנו.

על ידי
היודי
אין הקטגור
יכול לקטרג.

אדם חכם
הופך צרות
גדולות
לקטנות
יותר

וקטנות יותר
ללא כלום

כמה אנשים, שכאשר באו עליהם מניעות בדבר ההתחזקות והחזרה בתשובה **אמרו שכנראה** אין הקדוש ברוך הוא חפץ בעבודתם, הם מלהזכיר ואין זו הסיבה כלל ועיקר, אלא שפשוט מנסים אותם משמים וכגודל הדבר אליו שואפים כן גדול המניעות כנ"ל. ואדרבה צריך חשקם להתגבר יותר, **לשבור את המניעות** ולהגיע אל המטרה החשובה.

אם הורה חושב שהמכה באה בתור עונש והרתעה, כל עוד יש אפילו שמץ קטן של כעס במכה, זה לא בגדר מעשה חינוכי. ואמרו חז"ל: לא הקפדן מלמד. אפילו רק מקפיד, וכל שכן מכה. וכל זה מדובר גם כששום אדם **אינו נוכח** ברגע של ההכאה, חוץ מההורה והילד.

כל שכן, וגרוע מאוד מאוד, אם ישנם אנשים אחרים בסביבה, שאז בודאי המכה היא מעשה **איסור מוחלט**, ביזיון הילד והלבנת פניו ברבים. דבר זה כאמור גורם נזק נפשי גדול מאוד לילד. אם כן, אף שיש בנשיקה מעין פרס מסוים לילד, ואף שיש במכה ענישה כלשהי – חשוב לדעת שאין זה השכר והעונש שמשיגים את המטרה. זאת, משום שאם אינם באים מתוך מחשבה מיוחדת כיצד לחנך את הילד ולכוונו בצורה הטובה, אלא ממקום רגשי בלבד – אין זה חינוך. ובאמת, נשיקה הניתנת בתור פרס על התנהגות טובה או הישג אחר, היא לא פרס מספיק כלל.

כי פרס מספיק הוא **מילה טובה**, **פרגון** לילד, ביטוי של הערכה – אלה דברים שילוו אותו כל חייו.

אדם וממונו אינם יכולים
להישאר יחדיו לנצח.
או שהממון נלקח מהאדם,
או שהאדם נלקח מממונו

לעילוי נשמת
רחל (רשל) אלבו
בת קלרה ואליהו

יהודי שאצלו
כל דיבור מעשה
ומחשבה נעשים על
פי המודד היחודי
שהוא: **מה רצונו של הבורא ממני**

ברגע זה הריהו
זוכה להיות
כמשמשו של הבורא

במקום להתגעגע לעבר
תתחילו לדאוג
שתהיה לכם בעתיד

סיבה להתגעגע להווה

נקודה לפהשפה

היה היו שני גנבי סוסים אי שם באוקריינה, לילה אחד הסתובבו בין הכפרים וחיפשו סוס, קצת לפני עלות השחר ראו לפתע באחת החוות סוס בריא, חזק ויפה רתום לעגלה, הגנב המבוגר והמנוסה סימן לגנב הצעיר שייקח את הסוס יברח יעלם, ושהוא כבר יכסה על העקבות. הגנב הצעיר נעלם עם הסוס והמבוגר החל מכסה על העקבות אלה שבדיוק אז נפתחה דלת הבית ו**איכר יצא** לכוון העגלה, הגנב לא היסס הוא **רתם עצמו** לעגלה במקום הסוס וחיכה... בערפילי הבוקר לא הבחין האיכר בשום דבר חשוד הוא עלה על העגלה לקח את השוט ונתן מכה אך אוי... במקום לשמוע צהלת סוס שמע זעקת אדם, ירד מן העגלה והנה הוא רואה אדם רתום לעגלה במקום הסוס. הגנב מיהר להסביר "אני יענקלה, רייב יענקל, כל חיי עשיתי מעשים טובים, נשאתי אישה נולדו לי ילדים אבל לילה אחד לפני שנתיים מידת החמדה גברה בי והתחלתי לגנוב את שליבי חפץ.. אלוקים לא ידע מה לעשות איתי לכן בתור עונש הפך אותי לסוס לשנתיים וכך הייתי לשירותך", האיכר היה המום מייד התנצל ואמר: "אני מקווה שנהגתי כך יפה, שנתיים לך מספיק אוכל, שלא הרבצתי לך חזק מדי",

ענה הגנב: "לא אתה היית בסדר גמור, אבל עכשיו בדיוק חלפו השנתיים חזרתי להיות אדם ואני בידך **האם תשחרר אותי?**", "נו בודאי" אמר האיכר "שיהיה לך בהצלחה שמור על דרכיך ושאלוקים יהיה איתך", והגנב התרחק ונעלם. והאיכר חזר הביתה אשתו שאלה "מה קרה" והוא סיפר לה את הסיפור, והיא סיפרה את הסיפור לכל הנשים בכפר והם סיפרו את הסיפור לכל הגברים באזור וכך נתגלגל לו הסיפור עד הערב לא היה אדם בכל המחוז שלא שמע את הסיפור, וכל מי ששמע נכנס לאותו בית והניח כמה מטבעות על השולחן לאות הזדהות, וכך נאסף שם מספיק כסף כדי שהאיכר יוכל לקנות סוס חדש. למחרת בבוקר קם האיכר והלך לו אל שוק הסוסים והנה הדבר הראשון שהוא ראה היה כמובן **הסוס שלו עומד למכירה** בסכום גבוה. מייד ניגש האיכר אל הסוס ולחש לו בשקט באוזן: "רייב יענקל, יום אחד אתה חופשי ושוב אתה גונב?".

אדם מבטיח הרבה הבטחות ומיד שוכח. בואו לא נשכח! (העורך)

האמונה שאין מקרה לעולם וכל הנעשה תחת השמש הכל בהכרזה מאת ה'

מעשר מן ההפסד כל ימי התפרנס סבו של הרה"ק רבי **מרדכי מבידזאן** זיע"א מגיע כפיו, ועסק במלאכת הצורפות הזהב צדיקי הדור העידו עליו שהיה מכוון כוונות ומייחד יחודים, בעת מלאכתו, ובליילה היה הוגה בתורה. כל ימיו נתן מעשר כספים.

פעם אירע לו נזק גדול במלאכת יציקת הזהב, ונתן מעשר לצדקה גם מן הנזק. וכששאלו בני ביתו על כך ענה: חייב אדם **לבודד על הרעה** כשם שמבדק על הטובה, ולכן כמו שמן הרווח אני נוהג לתת מעשר כך גם עלי לתת **מעשר גם מן ההפסד**.

**הבוטח
בה' אינו
נעזב
בתוחלתו
אינו
נכזב, אין
הוא בודד
חסד ה'
אותו
יעודד.**

אצל רבי אלי רוגולר זצ"ל, גאון ידוע בדור הקודם, התארח פעם אחת אורח שנכשל בטבעת משוכצת יהלום של הרבנית כאשר גילתה הרבנית **שהטבעת נגנבה** הלכה מיד למשטרה וסיפרה זאת, ואז רדפו אחר האורח, תפסוהו ובאמת מצאו בכיסו את הטבעת הגנובה כמובן שלקחו ממנו את הטבעת ושמו אותו במעצר. מיד נעשה רעש גדול בעיר,

אבל רבי אלי לא ידע על כל העניין אבל לאחר שנודע לו מה קרה, וכי האיש יושב בבית הכלא הלך מיד למפקד המשטרה ואמר לו אני תמיד מפחד שאולי יקרה ומישהו יגנוב אצלי איזה חפץ ויעבור בזה על לאו של לא תגנוב ולכן כדי שלא יכשל אצלי מישהו באיסור גניבה אני נוהג **מידי ערב** לפני לכת לישון להפקיר את כל חפצי שאז **הכל הפקר**. מכאן איפוא שאדם זה לא גנב כי הטבעת הייתה הפקר ולכן אסור להחזיקו במעצר כי לקח מן ההפקר. מפקד המשטרה מוכרח לעשות כפי שאמר רבי אלי ושחרר את העצור. . .

בחור נפגש לשיחה עם אבא של המשודכת שלו הם יושבים בסלון והאבא שואל אותו שאלות שונות מה מצב המשפחה? הורים? איפא הוא גר? במה אתה עובד?

אני קבלן, הא קבלן יפה מאד מה אתה בונה ?
אני בונה עליך...

החפץ חיים זיע"א:
"בדורות הקודמים היתה האמונה בה' חזקה ולא נזקקה לאמצעי המחשה הללו בדורות שלנו לעומת זאת פחתה מידת האמונה עד שהוצרכו להראות לנו ניסים ומופתים אלו".

**משיב רעה תחת טובה
לא תמוש רעה מביתו**

הסתכלות רוחנית על העולם יוצאת מנקודת הנחה שיש סיבה לכך שנוצרנו, שלכל אחד מאיתנו יש שליחות מיוחדת למלא בחייו ושעלינו לנסות לגלותה ולהגשימה. לאור זאת, מציאת בן/בת הזוג היא בין השאר **מציאת השותף** המתאים ביותר לשליחות זו, האדם שלצידו ועמו נוכל למלא אותה על הצד הטוב ביותר.

לכן השאלה המנחה כאן איננה רק אם אנו מתאימים זה לזה, אלא: האם שנינו ביחד **מתאימים לבורא עולם?** האם אנו נושאים עינינו אל עבר אותו אופק רוחני ומוכנים לצעוד לקראתו יחדיו?

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים"
הגאון הרב **ראובן אלבז** שליט"א

משולחן גבוה

לֵךְ לָךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרָאךָ (בראשית יב, א).

הכלי יקר מקשה, לכאורה כל אדם שרוצה לצאת מהמדינה, ראשית הוא יוצא ממשפחתו ומבית מגוריו, ולאחר מכן מעיריו וממדינתו, ואילו בפרשתנו כתוב בדיוק להיפך, קודם כל "לֵךְ לָךְ מֵאַרְצְךָ", אח"כ "מִמּוֹלֶדְתְּךָ" – מהעיר שנולדת בה, ורק אחר כך "מִבֵּית אָבִיךָ".

אלא מסביר הכלי יקר שאין הכוונה ליציאה פיזית אלא ליציאה רוחנית, ה' יתברך רמז לאברהם אבינו את הדרך להתגבר על הניסיונות, למחוק ולעקור את הטבעים וההנהגות שקיבל במשך חייו. למחוק ולעקור בבת אחת זה קשה מאוד, ולכן צריך להתחיל מחקל אל הכבד: תחילה יש לצאת מ"ארץ" – דברים שעושה האדם כיון שהוא "מנהג אנשי המדינה", כל המדינה נוהגים כך ולכן גם הוא נוהג, אע"פ שאינו מתחבר כל כך למנהגים אלו. מטבעים ומנהגים אלו אפשר להתנתק ולהסירם מעליו בקלות וללא צורך בעבודה קשה.

ויש טבעים ומנהגים שכבר יותר קשה להתנתק מהם, שנשתרשו "ממולדתך" כל בני עירו נוהגים כך והדבר כבר יותר קרוב ומחובר אליו, כדי להיחלץ ולהינצל ממנהגים וטבעים אלו צריך עבודה יותר גדולה, אולם לאחר שנחלץ מטבעי ומנהגי המדינה יכול להיחלץ גם מטבעי העיר. ולבסוף, הטבעים והמנהגים שקשה ביותר להתנתק מהם, אלו הטבעים שקיבל "מבית אביך" – מהבית, טבעים אלו נמצאים בגנים של האדם וקשה מאוד להתנתק מהם. אולם אם תחילה יתנתק מטבעי המדינה ואח"כ מטבעי העיר, יצליח להתנתק גם מהטבעים שקיבל בבית אביו. מחקל אל הכבד.

יש בכוחו של האדם להיחלץ ולהינצל גם מטבעים ומנהגים רעים הטבועים בו מבית אביו, ולכן לא יכול לטעון האדם: "מה אני יכול לעשות, אבא שלי כזה, אמא שלי כזאת, אחים שלי כאלה", כיון שביכולת ובכח האדם להשתחרר ולהתנתק גם ממנהגים שקיבל בבית אביו על ידי עבודה מתמדת.

ה' יתברך יזכנו להידיבק במידותיו ולהידמות בדרכיו ומעשיו, ויהי רצון שנזכה לראות בישיעה השלימה בקרוב, אמן.

לכת לאל ואכור

סיפור חסידי צריך להביא לידי פתיחת המוח ופישוט העקמומיות שבלב.

לכן נקרא ספר בראשית, שרובו סיפורים, בשם **ספר הישר**, שכן הסיפורים הקדושים מיישרים את הלב ואת המוח, שיהיו כלים **לקבלת תורה** ועבודה.

**הזוגיות נבנית
ממעשים קטנים**

מעשה נורא במסכת תענית: רבי יוסי דמן יוקרת [מהמקום ששמו יוקרת] הייתה לו בת בעלת יופי. יום אחד ראה לאריזה גבר שמחטט בגדר הנצרים ומסתכל עליה דרך החורים שבגדר. אמר לו: מאי האי ? מה זה שאתה מסתכל – אמר ליה: רבי, אם ללוקחה לא זכיתי, **לראותה לא אוכה?** אמר לה: בתי, קא מצערת להו לברייתא, את מצערת לבריות – שובי לעפרך, ואל יכשלו בך בני אדם.

**בואו והצטרפו
לרשימת תפוצה**
hamaor.net@gmail.com

פעם כשהיה **יוסף דין** זצ"ל עם עוד ידיד באחד מקברות הצדיקים, התקרב לעברם נחש מסוכן. ידידו של רבי יוסף כמעט שהתעלף מרוב הפחד. אולם רבי יוסף בביטחון **הרים את ידו** לכיוון הנחש והורה לו בידו לשוב על עקבותיו. הנחש **מיד התקפל** וחזר לאחרייו ללא שום פגע.

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, יחיא בן לוליה, נעימה בת עזיה, כרמלה בת סעידה, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, ינאל בן מלכה, מרים בת זוהרה, רפאל ואליסר בני קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל ושמואל בני שמחה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אליעזר בן רגניה, שלום בן אורה מורק, הרב יורם אברגיל, ישראל בן שמחה סב, שמואל בן רבקה, אסתר בת שרה, רחל רשל בת קלרה, שלמה בן דונה, חנה בת אסתר דמני, הרב יהודה יאיר, יפה בת לאה, דוד בן איה, יעקב בן שרה ברסקה, החסיד מנשה בן רחמה **מנחם הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

